

Trends in autopsie - 2017

Versie 1.0 – Oktober 2018

Auteur: Afdeling autopsie

Gegevens van 2017

In 2017 werden er net geen 10.000 dieren onderzocht in de autopsiezaal. Voor groepsdiagnostiek (varkens, pluimvee en pelsdieren) worden er tot 5 dieren aanvaard per autopsieverslag.

De gedetailleerde gegevens zijn terug te vinden in Tabel 1.

Tabel 1: Overzicht uitgevoerde lijkschouwingen in 2017

	Aantal
Aantal autopsieverslagen	6.981
Aantal onderzochte dieren	9.614

Er werden 4311 lijkschouwingen uitgevoerd in het kader van abortusprotocol rundvee en kleine herkauwers. Hiervoor is een standaardprotocol uitgewerkt waarbij de nadruk ligt op staalname voor verder onderzoek.

In Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van het aantal uitgevoerde lijkschouwingen (zonder abortusprotocol) per diersoort en per motief. Deze omvatten de lijkschouwingen in het kader van algemene diagnostiek, epidemiologische bewaking, Veepeiler... Hierbij wordt een uitgebreide lijkschouwing uitgevoerd door een dierenarts veterinaire pathologie. Op basis van de aangeleverde anamnese en de vaststellingen bij lijkschouwing worden gepaste staalnames en aanvullende onderzoeken uitgevoerd.

Tabel 2: Overzicht autopsieverslagen in 2017 (uitgezonderd abortusprotocol) per diersoort en per motief

	Herkauwers		Varkens		Pluimvee		Pelsdieren		Paardachtigen	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Diagnostiek	1.132	93,8	898	90,0	297	71,7	42	100	11	100
Veepeiler	67	5,5	99	10,0						
Verhoogde waakzaamheid	8	0,7			116	28,3				
Totaal	1.207	100	997	100	413	100	42	100	11	100

Onderzochte diersoorten:

- *Herkauwers = rund, bizon, schaap, geit, alpaca, damhert, hert*
- *Pluimvee = alle pluimvee + vogels*
- *Paardachtigen = ezel + paard*
- *Pelsdieren = konijn + haas*

De dossiers met als motief verhoogde waakzaamheid kaderen in de bewaking van aangifteplichtige ziektes. Bij herkauwers was dit voor dieren verdacht van blauwtong en bij pluimvee voor aviaire influenza of Newcastle Disease (NCD).

Maatschappelijke zetel
Site Lier
Hagenbroeksesteenweg 167
2500 Lier

Administratief adres
Site Torhout
Industrielaan 29
8820 Torhout

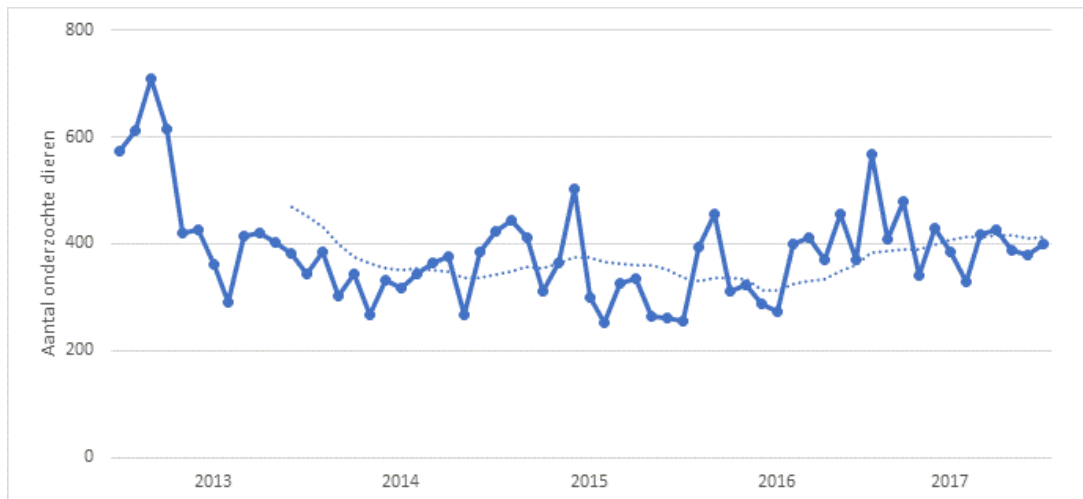
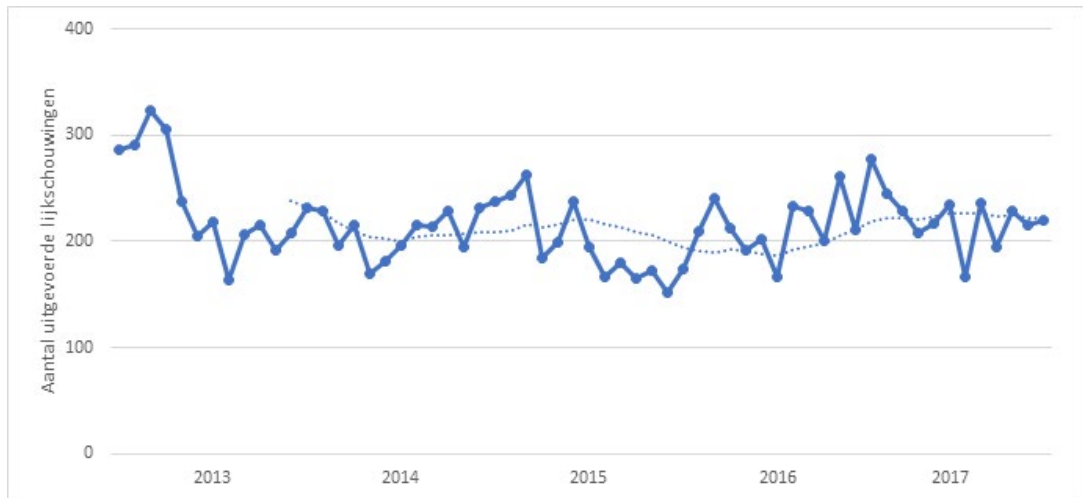
Tel: 078 05 05 23
Fax: 078 05 23 23
helpdesk@dgz.be
www.dgz.be

BTW BE 0409.450.856
KBC 734-3540380-83
IBAN BE14 7343 5403 8083
BIC KRED BEBB

Algemene trends van de laatste 5 jaar

In grafiek 1 en grafiek 2 wordt een overzicht gegeven over de laatste vijf jaren heen van het aantal uitgevoerde lijkschouwingen en het aantal onderzochte dieren respectievelijk. De dossiers van het abortusprotocol werden in deze grafieken niet opgenomen.

Sinds eind 2015 zien we een geleidelijke stijging, zowel van het aantal uitgevoerde lijkschouwingen, als van het aantal onderzochte dieren.

Hieronder worden de trends van de laatste vijf jaar meer gedetailleerd besproken per diersoortgroep.

Trends - herkauwers

In onderstaande grafieken zien we het aantal uitgevoerde lijkschouwingen en het aantal onderzochte dieren voor de categorie herkauwers (rund, bizon, schaap, geit, alpaca, damhert en hert).

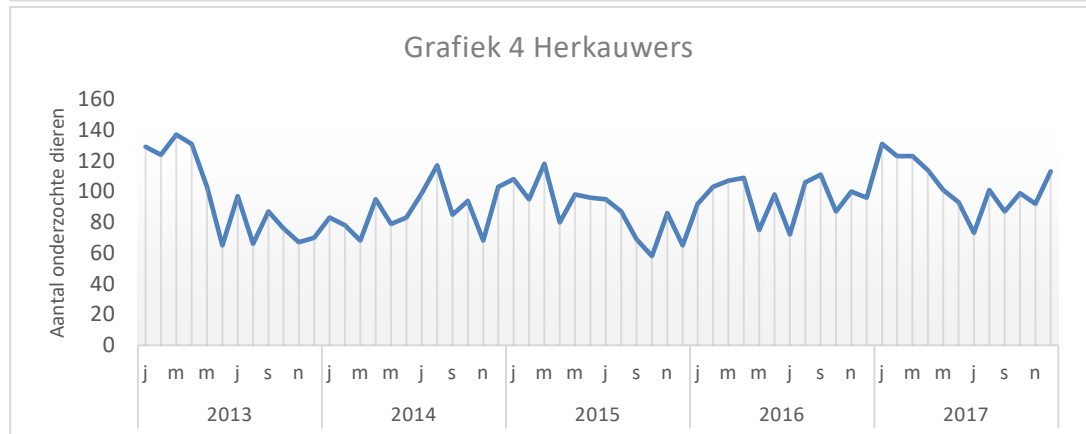
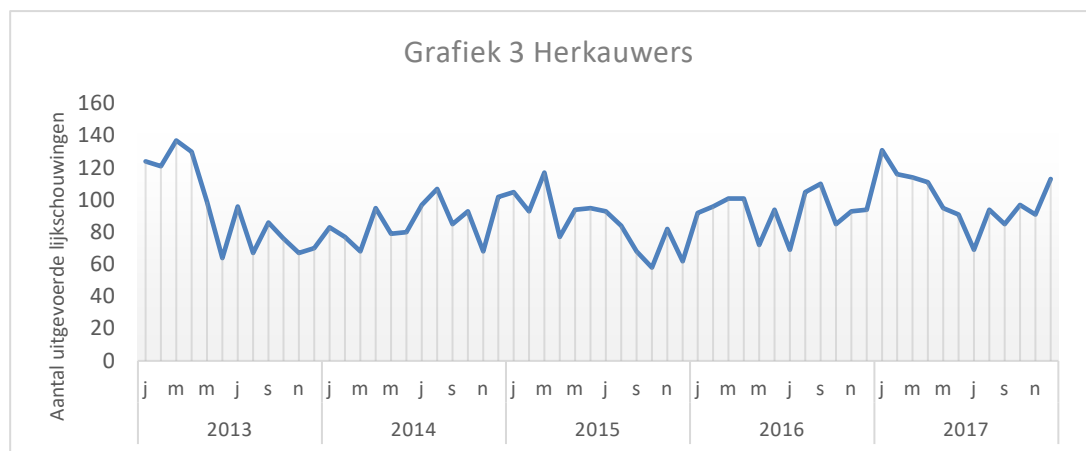

Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw

Beide grafieken zijn gelijkaardig opgebouwd gezien bij rundvee steeds 1 dier per autopsiedossier wordt behandeld. Bij schapen en geiten worden wel meerdere dieren in 1 dossier behandeld wanneer het een groepsproblematiek betreft.

Bij herkauwers is er een beperkte seizoensinvloed, waardoor het in de wintermaanden iets drukker is dan tijdens de rest van het jaar. Voor 2017 schommelde het aantal autopsieverslagen per maand tussen de 69 (juli) en de 131 (januari).

De toename in het aantal lijkschouwingen van herkauwers in het voorjaar van 2013 is vermoedelijk enerzijds toe te wijzen aan het uitzonderlijk koude voorjaar waardoor meer sterfte ten gevolge van ademhalingsstoornissen optrad. Anderzijds zagen we in 2013 een toename van meer dan 20% van het aantal lijkschouwingen uitgevoerd op kleine herkauwers.

Trends - varken

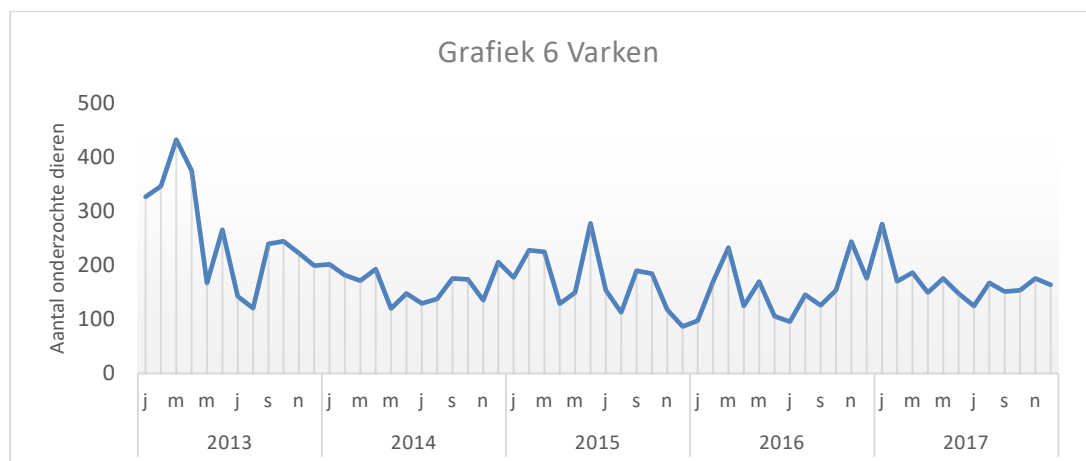
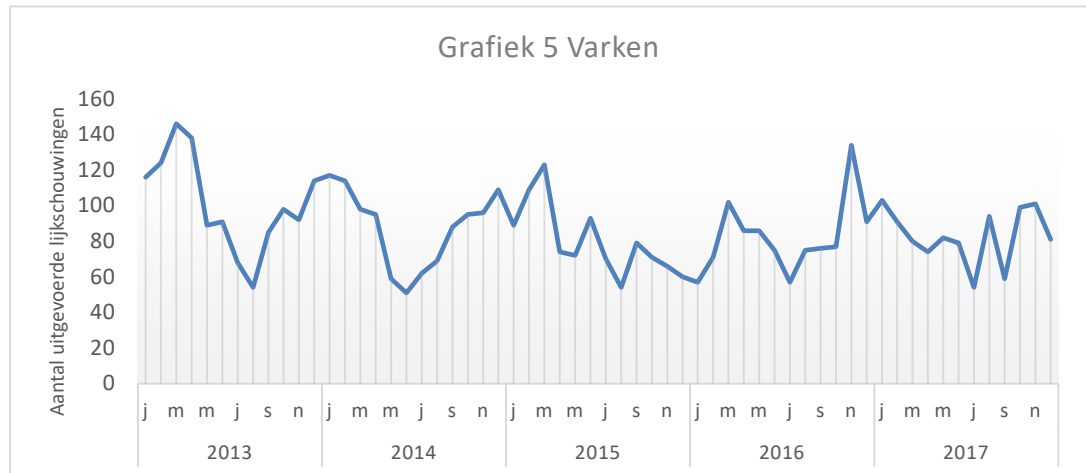
Ook hier zien we in onderstaande grafieken het aantal uitgevoerde lijkschouwingen en het aantal onderzochte dieren, ditmaal voor de categorie varkens. Gezien het bij zuigende of gespeende biggen dikwijls groepsdiagnostiek betreft, worden over het algemeen verschillende dieren (maximaal vijf) in één autopsieverslag besproken. Bij fokdieren (zeugen en beren) betreft het hoofdzakelijk individuele sterftes, waardoor meestal maar één dier per autopsieverslag wordt besproken. De categorie vleesvarkens sluit aan bij beide opties.

Bij varkens is er een duidelijke seizoensinvloed, met een duidelijke piek tijdens het najaar en de wintermaanden. Deze piek wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van het aantal ademhalingsproblemen bij varkens in deze periode. Voor 2017 schommelde het aantal autopsieverslagen per maand tussen de 54 (juli) en de 103 (januari).

Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw

De oorzaak van de daling in het aantal onderzochte dieren na 2013 is tweërlei. Enerzijds werd deze veroorzaakt door de stopzetting van het Veepeilerproject omtrent abortus bij varkens, goed voor een 100-tal dossiers dat elk al snel 20 foetussen telde. Anderzijds werd de wetgeving betreffende Aujeszky aangepast, waardoor autopsie bij sterfte na bloedname enkel nog verplicht was bij sterfte van meerdere dieren.

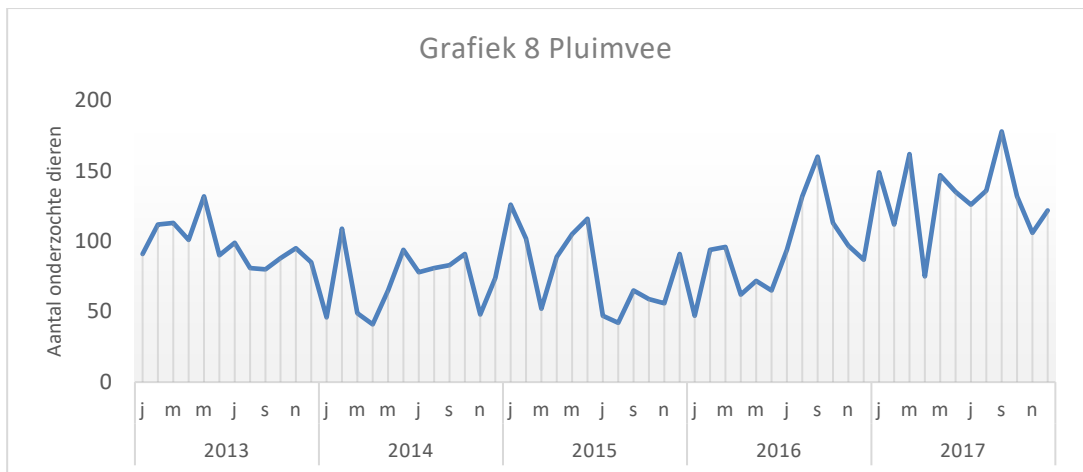
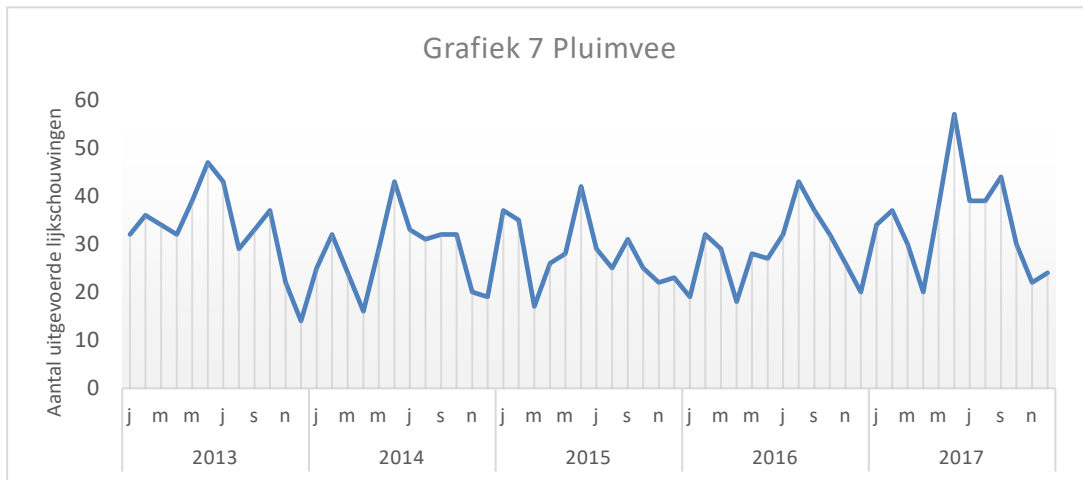
Trends - pluimvee

Onderstaande grafieken tonen het aantal uitgevoerde lijkschouwingen en het aantal onderzochte dieren voor de categorie pluimvee. Industrieel pluimvee is typisch groepsdiagnostiek waardoor bijna steeds vijf dieren worden gelijkschouwd per autopsieverslag. Indien meerdere hokken worden aangeboden, worden vijf dieren per hok gelijkschouwd. Dit verklaart het grote aantal dieren voor een beperkter aantal autopsieverslagen. Hobbypluimvee omvat zowel groepsdiagnostiek als individuele diagnostiek waardoor het aantal dieren per autopsieverslag varieert (met een maximum van vijf).

In tegenstelling tot de andere diercategorieën worden er meer dossiers van pluimvee ingezonden einde voorjaar tot begin van het najaar. Tevens merken we op dat zowel het aantal dossiers als het aantal dieren per dossier toeneemt, wat de epidemiologische bewaking ten goede komt. De piek in het aantal uitgevoerde lijkschouwingen gedurende de

zomer in 2017 kan deels verklaard worden door de dreiging van vogelgriep die we afgelopen jaar kenden.

Naast dit trendverslag is er nog een gedetailleerd verslag voor rundvee, kleine herkauwers, varken en pluimvee beschikbaar. Hierin worden per diersoort de verschillende leeftijdscategorieën uitgesplitst en worden de meest voorkomende doodsoorzaken besproken.

Contactgegevens

Met uw vragen over autopsie bij de verschillende diersoorten kunt u terecht bij DGZ op tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.